

§ 203 Angående lagen om Svenska kyrkan

BOEL JOHANSSON:

Fru ordförande, ledamöter, biskopar och övriga åhörare! Jag talar för Kyrkorättsutskottet och därmed för avslag på motion 2014:108.

Den här motionen har skrivits av tre folkpartister och av det kan vi förstå att den är grundad i en av de liberala grundtankarna om religionsfrihet, varje människas rätt att själv ha en tro och att utöva den tron och att välja att inte ha någon tro så länge det innan skadar någon annan människa. Det handlar också om en jämställdhet mellan olika samfund, kyrkor och religioner i den liberala grundövertygelsen. Jag tror att det här är någonting som de flesta av oss tar ganska så för givet i vårt land och i vårt samhälle, men jag tror också att för en liberal är det här en hjärtesak, någonting vi fortfarande måste kämpa för också idag. Den här motionen handlar om jämställdhet mellan samfund och kyrkor i vårt land och så vitt jag har förstått så handlar det om en tanke att det är något orättfärdigt med att Svenska kyrkan har en speciell roll jämfört med andra samfund i Sverige och har en speciell position, en speciell lag, lagen om Svenska kyrkan. Som princip så förstår jag det resonemanget att man kan tycka att det är något fel med det i vårt samhälle idag.

Kyrkorättsutskottet valde ändå att föreslå avslag på motionen, dels för att vi hänvisar till den överenskommelse som är gjord med staten, ett paket, man kan inte bara dra loss en bit ur det här paketet för det fungerar inte så att överge just den delen. Vi menar också att det är oklokt att vi i Svenska kyrkan tar initiativ till att ändra en överenskommelse som fungerar bra. Vi anser också att det inte är någonting alarmerande som har hänt sedan utskottet har svarat på tidigare motioner i det här ärendet. Jag tror inte att det är något ställningstagande i Kyrkorättsutskottet att vi menar att vi är ett bättre samfund än andra, att vi har vackrare kyrkor, att vi har en bättre teologi, att vi har klokare förtroendevalda eller så. I detta slutna sällskap är det kanske någon som tycker det, men det är inte objektivt utan mer subjektivt, en kärlek kanske. Rent objektivt kan vi säga att det är en kvantitativ skillnad. Vi är ett rikstäckande samfund och de flesta svenskar är faktiskt fortfarande medlemmar i Svenska kyrkan. På sikt kanske det blir så att vi i Svenska kyrkan väljer att ändra på den här överenskommelsen eller att vi tvingas bort från den. Som läget är nu så menar vi att vi vill säga nej till den här motionen och inte påskynda den processen.

Jag yrkar avslag på motion 2014:108.

ANNA EKSTRÖM:

Fru ordförande, biskopar, ledamöter och åhörare! Vi vet alla vad som ska hända med den som kommer sist. Vi vet också hur våra favoriter i repris har behandlats under denna session, så att jag ber alla inblandade här att besinna sig. Jag bifaller motion 2014:108 med de goda argument och avsikter som nämns i motionen och som också delvis nämns i det särskilda yttrande som är inlämnat.

Till Boel ett litet tips, det hände flera gånger igår, jag själv kan inte svära mig fri från ett samröre med folkpartiet. Det har jag jättesvårt att göra, men däremot FISK, fria liberaler i Svenska kyrkan, har ingenting med folkpartiet att göra. Väldigt många medlemmar har ingenting med folkpartiet att göra, vi är FISK:ar. Jag är också FISK.

Bifall till motion 2014:108.

BERTIL OLSSON:

Fru ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Jag skrev för något år sedan en motion om att avskaffa lagen om Svenska kyrkan men jag skrev den med att ersätta den med ett avtal liknande ett konkordat, därför att även om vi finns i en lag om trossamfunden så har Svenska kyrkan på flera punkter relationer med staten på ett sätt som övriga samfund inte har. Vi har ansvar för begravningsväsendet, vi har en koppling med folkbokföringen, dvs. med vårt medlemsregister kopplat till folkbokföringen och vi har kyrkoantikvarisk ersättning m.m. Bekymret med lagen om Svenska kyrkan handlar om att det är en lag som riksdag och regering kan ändra i hur mycket som helst utan att ens fråga oss i kyrkomötet eller i Svenska kyrkan. Med ett avtal, ett juridiskt bindande avtal, skulle man kunna ersätta den med. Då blir det en ömsesidig förhandling om någon part vill göra förändringar i avtalet.

I det här läget, att bara avskaffa lagen om Svenska kyrkan, yrkar jag bifall till utskottets förslag att avslå motionen.

FREDRIK SIDENVALL:

Fru ordförande! Jag yrkar också bifall till Kyrkorättsutskottets hemställan om avslag på motionen. Svenska kyrkan är av historiska skäl djupt sammanlänkad med det svenska samhället. När Svenska kyrkan genom avtal fick disponera kyrklig jord och mark och kyrklig egendom så sker det inte på en självklarhet. Motsvarande har skett i ganska få länder i Europa. Den borgerliga socknen och den kyrkliga har varit ett. Det här sätter sina spår i vårt land och vårt folks kulturhistoria. Det finns utslag i Europadomstolen som visar på att det är inte i strid mot demokratiska fri- och rättigheter att det i ett land av historiska och kulturella skäl finns en religion som har särställning. Det framkom bland annat i en dom som handlade om krucifix i italienska klassrum. Vi har också en av våra grundlagar, där det relateras i successionsordningen till den oförändrade augsburgska bekännelsen. Även där finns det ett samband mellan vår kyrka och det som är hela vårt samhälles statsskick. Det finns flera skäl till att hålla fast vid och tacksamt se på lagen om Svenska kyrkan. Det är ett exempel på att den goda ordning råder att stat och kyrka är fria från varandra men främjar och stöder varandra. Risker finns ju också att vi inom kyrkan förändrar vår kyrkas karaktär. Nu står det i den här lagen att vi ska vara ett evangeliskt-lutherskt kyrkosamfund.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 212.